

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

COMISIA

PENTRU AFACERI EUROPENE

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

Nr. 40 / 95
București, 19 decembrie 2007

INFORMARE

**privind participarea delegației Comisiei pentru afaceri europene la cea de-a
patra Reuniune parlamentară comună asupra viitorului Europei
Bruxelles, 3-4 decembrie 2007**

Reuniunea a fost organizată de Parlamentul European și Adunarea Republicii din Portugalia.

Din delegația Comisiei pentru afaceri europene au făcut parte domnul deputat Bogdan PASCU, vicepreședinte, domnul deputat Traian DOBRE, secretar, domnul deputat Valeriu ZGONEA, domnul senator Cristian CUCUIAN și doamna senator Verginia VEDINAȘ. Delegația a fost însoțită de domnii Călin RACOȚI, director al Direcției pentru afaceri europene din Camera Deputaților, Dan MATEI, consilier parlamentar în cadrul Secretariatului Comisiei pentru afaceri europene și Marian POPA, consilier parlamentar în cadrul Direcției pentru afaceri europene din Senatul României.

Lucrările s-au desfășurat în plen, în prima parte a programului primei zile și în a doua zi și în trei grupuri de lucru, în a doua parte a primei zile. Cele trei grupuri de lucru, la care parlamentarii și consilierii din delegația română, au fost distribuiți în așa fel încât să se asigure prezența la toate dezbaterile, au avut ca teme:

- Grupul I: Întărirea rolului parlamentelor în UE. Responsabilități mai largi pentru parlamentele naționale. Către un nou parteneriat cu Parlamentul European; participant deputat Valeriu ZGONEA, senator Verginia VEDINAȘ, consilier Călin RACOȚI, director al DAE - Camera Deputaților;
- Grupul II: Ratificarea și implementarea Tratatului de la Lisabona – Transformarea Uniunii Europene într-o democrație eficientă și senzitivă; deputat Traian DOBRE, consilier Dan MATEI;
- Grupul III: Noul cadru instituțional. Mai multă eficiență și coerență; senator Cristian CUCUIAN, consilier Marian POPA, DAE - Senat.

În deschiderea primei ședințe plenare, cei doi co-președinți, doamna Rodi KRATSAT-SAGARPOULOU, vicepreședinte al Parlamentului European și domnul Jaime GAMA, președinte al Adunării Republicii din Portugalia și-au exprimat satisfacția că discuțiile se desfășoară într-un climat mult mai destins, care, și datorită eforturilor președinților germană și portugheză, asigură premisele unei democrații mai eficiente, cu un rol sensibil consolidat pentru parlamentele naționale.

Domnul Jaime GAMA a subliniat că UE avea nevoie de eficiență și coerență, iar Tratatul de la Lisabona răspunde acestor nevoi.

În continuare, vorbitorul a accentuat faptul că Tratatul sporește rolul parlamentelor naționale (PN), chemate "să contribuie în mod activ la buna funcționare a Uniunii" atât prin consacrarea noului articol 8 C din Tratatul privind Uniunea Europeană, (prima dată când sunt menționate PN în însuși corpul tratatelor), cât și prin prevederi concrete privind informarea lor de către instituțiile Uniunii, inclusiv prin notificări privind proiectele de acte legislative europene, prin acordarea de puteri sporite în controlul respectării principiilor subsidiarității și proporționalității, prin extinderea participării lor la mecanismele de evaluare a punerii în aplicare a politicilor Uniunii, în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție, inclusiv prin implicarea în supravegherea politică a Europol și în evaluarea activităților Eurojust, prin participarea la procedurile de revizuire a tratatelor, prin notificarea lor asupra cererilor de aderare la Uniune, prin participarea la cooperarea interparlamentară dintre PN și dintre PN și Parlamentul European (PE).

Tratatul de la Lisabona acordă pentru prima dată parlamentelor naționale dreptul de a contesta un proiect de lege pe care îl consideră inoportun din punct de vedere al respectării principiilor subsidiarității și proporționalității. Pe de altă parte, o dată ce un proiect de act legislativ a fost adoptat, parlamentele naționale îl pot contesta în baza nerespectării principiului subsidiarității, în fața Curții de Justiție a Comunităților Europene.

Tratatul conferă parlamentelor naționale un dublu drept de control:

- verifică propunerile legislative transmise de Comisie, prin emiterea într-un interval de 8 săptămâni a unui aviz motivat privind respectarea principiului subsidiarității;
- pot contesta un proiect legislativ al comisiei (cu o majoritate simplă a voturilor atribuite parlamentelor naționale), pe motiv că nu este conform cu principiul subsidiarității. Dacă în urma unui vot în Consiliu sau în PE (cu o majoritate de 55% din statele membre) proiectul este considerat incompatibil cu principiul subsidiarității, acesta este considerat respins.

Pentru buna funcționare a Uniunii este necesar și un climat politic corespunzător, în care nici curentele naționaliste dar nici cele elitiste să nu se poată impune la nivel european.

PE trebuie să aibă întotdeauna în vedere prioritățile PN, dar și pe cele ale parlamentelor regionale.

În intervenția sa, domnul Jo LEINEN, președintele Comisiei pentru afaceri constituționale a Parlamentului European a menționat că "nu trebuie să avem conștiința încărcată, dacă ratificăm Tratatul în parlamentele naționale", de vreme ce o cascadă de referendumuri naționale în care inevitabil, ar interveni problemele politice interne, reprezintă un nou risc de eșec. Un referendum european ar fi acceptabil dar o asemenea procedură din păcate nu există.

În raport cu Tratatul de la Nisa, care ar fi rămas varianta în vigoare, în lipsa unui nou tratat al UE, se poate aprecia că Tratatul de Reformă reprezintă cu certitudine un pas

înainte. Domnul LEINEN a propus o dezbatere europeană privind Tratatul de la Lisabona iar, într-o perspectivă pe termen mediu, a avansat ideea unor dezbateri anuale organizate în cadrul parlamentelor naționale, privind situația și programul legislativ al Uniunii. În anul 2008 va fi lansată o campanie de informare-comunicare a populației Uniunii. Deși actuala versiune a Tratatului este mai ușor de citit, totuși cetățenii trebuie informați care sunt prevederile care le sunt favorabile.

La rândul său, domnul **Vitalino CANAS**, președintele Comisiei pentru afaceri europene a Adunării Republicii din Portugalia a susținut necesitatea unei ample campanii de informare despre noul tratat. Domnul CANAS consideră că parlamentarii naționali trebuie să explice cetățenilor progresele aduse de noul tratat al UE, evitându-se pe cât posibil, dezbaterile pe subiecte abstracte. El a arătat că Parlamentul European și parlamentele naționale trebuie să străbată un drum comun, condițiile fiind mult mai bine asigurate de noul Tratat.

Domnul **Manuel Lobo ANTUNES**, secretar de stat pentru afaceri europene în MAE portughez, a subliniat rolul eficient și activ al CIG, care a reușit să-și îndeplinească mandatul la timp. În opinia sa, valoarea adăugată a Tratatului de reformă se bazează, în principal, pe:

- crearea unei baze juridice pentru cartă Drepturilor fundamentale, demers esențial pentru cetățenii europeni;
- simplificarea instrumentelor de lucru, cu menținerea terminologiei prezente și definirea modalităților de control specifice comitologiei;
- explicitarea principiului proporționalității, prin care UE să nu-și depășească competențele;
- implicarea directă a parlamentelor naționale;
- introducerea unor baze legale pentru politici de energie și schimbări climatice;
- introducerea unei separări mai clare privind competențele.

Grupul I: Întărirea rolului parlamentelor în UE. Responsabilități mai largi pentru parlamentele naționale. Către un nou parteneriat cu Parlamentul European

În cadrul intervenției sale la acest **Grup de lucru I**, doamna senator **Verginia VEDINAȘ** a subliniat, câștigurile înregistrate, în urma acestui proces, de parlamentarism, în general, și de parlamentele naționale în special, prin configurarea unor noi prerogative clar diferențiate. Totuși, acest rol se află deocamdată numai pe hârtie, riscând să rămână acolo, dacă parlamentarii nu vor fi mai conștienți față de acțiunile pe care trebuie să le întreprindă, în scopul transformării dispozițiilor tratatului în realități concrete.

Referindu-se la primele alegeri pentru PE care au avut loc în România, și la care s-a înregistrat o participare de aprox. 30%, doamna senator **VEDINAȘ** a relevat necesitatea unei implicări mai susținute în plan național. În acest sens, Comisia pentru afaceri europene, care se află la începutul implementării sistemului de scrutiny, trebuie să aibă un rol activ, aceasta cu atât mai mult, cu cât, începând din legislatura viitoare, membrii săi nu vor mai putea face parte din alte comisii.

În ceea ce privește ratificarea Tratatului de Reformă, Constituția revizuită în 2003 permite ratificarea acestuia de către parlament cu o majoritate de 2/3. De asemenea, doamna senator VEDINAȘ a apreciat noile perspective oferite cooperării parlamentare (menționând dialogul între Parlamentele României și Italiei), care permit atât discutarea unor probleme specifice mecanismului de control parlamentar dar și de interes mai larg, de exemplu problema etniei rome.

În concluzie, trebuie găsite cele mai bune soluții pentru ca PE și parlamentele naționale să lucreze împreună, în marja de competență care revine fiecărei instituții.

Grupul II: Ratificarea și implementarea Tratatului de la Lisabona – Transformarea Uniunii Europene într-o democrație eficientă și sensibilă.

Reuniunea a fost moderată de raportorul Grupului, domnul Jean-Luc DEHAENE, membru al PE din Grupul PPE-DE.

Domnul DEHAENE a precizat că metoda de ratificare a Tratatului este de competența statelor membre și de aceea nici nu face obiectul dezbaterii. Trebuie totuși stabilit dacă există o convergență a opiniilor între PN și PE, ceea ce ar permite transmiterea unui mesaj. În orice caz, PE și PN trebuie să conlucreze pentru diseminarea informațiilor și explicarea prevederilor Tratatului, cu mesajul clar, că există prevederi care întăresc rolul cetățenilor UE și că trebuie identificate cele mai bune practici pentru promovarea (implementarea) acestor prevederi. Din lista prevederilor care aduc cetățenilor posibilități mai mari de participare la decizii, vorbitorul a subliniat, codecizia, care devine procedură ordinară, Carta drepturilor fundamentale, care va putea fi invocată de cetățenii Uniunii, în fața Curții de Justiție, dreptul la inițiativă legislativă a unui număr de 1 milion de cetățeni, abordarea în context european a problemelor energiei, schimbărilor climatice, trecerea problemelor din sfera justiției și afacerilor interne în metoda comunitară.

Participanții la dezbateri au împărtășit opinia privind necesitatea organizării unei campanii de informare-comunicare pentru cunoașterea în masa populației europene a avantajelor aduse de Tratat, inclusiv la nivel individual. Astfel, cetățenii vor putea fi asociați la construcția Europei.

În ce privește metoda de ratificare, marea majoritate a participanților au susținut votul în parlamentele naționale. Doamna Franca BIMBI, președinte al Comisiei pentru politici europene din Camera Deputaților din Italia, a descris posibilitatea ca mai multe state membre să ratifice în același timp Tratatul. Au existat opinii izolate care militau pentru referendum, dar deși erau invocate drepturile poporului suveran, în aceste discursuri era aparent sentimentul anti-european. Argumente în favoarea ratificării prin parlament au fost aduse de către un membru irlandez al PE. Deși, din motive legale, Irlanda va organiza referendum pentru ratificare, nu ar fi democratic ca, în caz de respingere a Tratatului, un milion de cetățeni irlandezi, să fi anulat dorința altor sute de milioane de cetățeni europeni. În realitate nu se poate argumenta decisiv că metoda de ratificare prin referendum ar fi mai democratică decât cea prin votul parlamentului, iar autoritatea PN nu poate fi contestată.

Domnul deputat Traian DOBRE a subliniat că România a ratificat Tratatul Constituțional cu ocazia ratificării Tratatului de aderare la UE. Ratificarea s-a

înfăptuit prin votul din parlament, dar în contextul unei susțineri populare masive (peste 70%). Datorită acestei susțineri populare, care nu s-a diminuat, România va ratifica și Tratatul de la Lisabona în parlament.

A salutat opțiunea raportorului precum și a domnului LEINEN, privind organizarea unei campanii de informare a cetățenilor asupra conținutului Tratatului și asupra drepturilor care le revin, fiind în același timp de acord cu opiniile exprimate că intrarea în vigoare a Tratatului va aduce și beneficiul unei abordări europene a protecției mediului și energiei. Profilul de actor mondial al Uniunii va fi întărit, ceea ce va contribui la o mai mare pondere în deciziile privind semnarea și respectarea Protocolului de la Kyoto de către marii poluatori ai planetei. Cetățeanul european va beneficia de acest demers, pe mai multe planuri.

În continuare, domnul DOBRE a avertizat că viitorul Europei ar putea fi afectat de manifestări naționaliste. Între "naționalismul bun" și "naționalismul rău" nu există ecart, ci chiar suprapunere pe o anumită zonă. Accentele naționaliste pot deschide "cutia Pandorei".

În ce o privește, România preferă să-și apere interesul național din noua postură de stat membru al UE.

Domnul Jo LEINEN, președinte al Comisiei pentru afaceri constituționale a PE, membru al PES, a susținut la rândul său că promovarea democrației participative reprezintă într-adevăr o provocare. Nu este corect ca un stat membru care respinge Tratatul, să blocheze alt stat membru care îl acceptă. Istoria recentă a referendumurilor pentru ratificarea Tratatului Constituțional, arată de exemplu, că Spania a spus un "da" hotărât Tratatului, în vreme ce Franța a spus un "nu" neconvincător. De aceea referendumul nu trebuie "provocat" dacă, legislația statelor membre permite ratificarea pe cale parlamentară. Există riscul ca subiecte de politică internă dintr-un stat membru, să aducă daune întregii Uniuni Europene.

Democrația impune pluripartitismul. La fel și democrația europeană. Partidele europene ar trebui să aibă un rol principal în desemnarea candidaților pentru alegerile europene și în informarea cetățenilor europeni asupra marilor teme ale Uniunii și construcției instituționale. Chiar dacă aceasta nu se poate realiza acum, cel puțin trebuie să se audă "o singură voce", când este vorba despre asigurarea funcționării Uniunii.

În concluzie, raportorul Grupului de lucru a subliniat legitimitatea ambelor metode de ratificare dar și pericolul rabatului de la democrație dacă s-ar afirma că ratificarea prin votul în PN ar fi o metodă mai puțin legitimă.

Se impune organizarea unei dezbateri care să ajute cetățenii să înțeleagă Tratatul de la Lisabona, scopurile, obiectivele sale, modul în care sprijină creșterea gradului de implicare a cetățenilor în procesele de decizie, creșterea verificabilității acțiunilor instituțiilor europene, creșterea capacității de reacție a Uniunii, la fenomene globale, ca și creșterea influenței cetățenilor în formularea politicilor UE, destinate gestionării corespunzătoare a acestor fenomene.

În prima parte a celei de-a doua sesiuni plenare, raportorii celor 3 grupuri de lucru au prezentat concluziile dezbaterilor din cadrul Grupurilor.

Domnul **Jean-Luc DEHAENE**, raportorul Grupului II, a reiterat legitimitatea egală a celor două forme de ratificare a Tratatului, dar cu condiția ca cetățenii să fie implicați în dezbaterile publice a prevederilor acestuia. Comparativ cu forma anterioară, de Tratat Constituțional actualul Tratat este mai tehnic, iar aceasta, sporește presiunea asupra autorităților de a organiza informarea populației și pune mai multe probleme de a facilita înțelegerea prevederilor Tratatului. Realizarea unei bune comunicări impune unirea eforturilor autorităților naționale și celor de la nivelul UE și alocarea unor resurse financiare de către UE. Campania de comunicare trebuie să fie foarte explicită în ce privește avantajele aduse de Tratat cetățeanului UE.

În ce privește Carta drepturilor fundamentale, trebuie bine marcată importanța sa deosebită și mai trebuie ca ea să fie aplicată efectiv, fără derogări sau rezerve.

Domnul **Helder AMARAL**, membru al Comisiei pentru afaceri europene din Adunarea Republicii din Portugalia, a prezentat concluziile Grupului de lucru I.

Vorbitorul a început cu un apel la o atitudine responsabilă și corectă a tuturor părților implicate în relația dintre parlamentele naționale și PE. Rolurile celor două tipuri de adunări parlamentare nu trebuie să se confrunte ci să se completeze. Fiecare PN are un rol rezervat în arhitectura europeană și toate parlamentele naționale trebuie să folosească oportunitățile legale, procedurale și de facto, pentru a se implica în formularea politicilor Uniunii.

Parlamentele naționale trebuie să exercite controlul și asupra guvernelor naționale. Identificarea unor modele de monitorizare ar ajuta la stabilirea bunelor practici și reperelor. Utilizarea eficientă a fondurilor comunitare ar fi doar unul dintre domeniile care ar beneficia de asemenea instrumente.

Doamna **Regina BASTOS**, membru al Comisiei pentru afaceri europene din Adunarea Republicii din Portugalia, a prezentat concluziile Grupului de lucru III.

Transparența reprezintă o cerință esențială. De aceea, Consiliul UE trebuie să colaboreze cât mai bine cu reprezentanțele statelor membre. PN au datoria de a urmări implementarea dispozițiilor Tratatului de la Lisabona. Chiar dacă prin aplicarea Tratatului, eficiența și coerența câștigate la nivelul Uniunii, nu s-ar situa la nivelul de performanță posibil de realizat într-un stat federal, progresul va fi totuși substanțial.

Din partea a doua a sesiunii, am reținut următoarele luări de cuvânt:

Domnul **Rui PEREIRA**, ministrul administrației interne a Portugaliei a prezentat prevederile din Tratat, referitoare la justiție și afaceri interne, evocând evoluțiile din spațiul Schengen, care permit circulația liberă în spațiul european a milioane de cetățeni ai Uniunii, progresul reprezentat de sistemul de informații SIS II, preocupările pentru combaterea crimei organizate și terorismului „global”.

Relativ la situația creată de existența unor măsuri aparent din diverse programe care intră în conflict, vorbitorul a subliniat că Europa nu trebuie să devină o fortăreață dar

frontierele trebuie gestionate astfel încât criminalitatea transfrontalieră să fie stopată. Un serviciu al frontierelor europene care să includă programele actuale și la care să contribuie toate statele membre este necesar, de vreme ce securitatea și prosperitatea acestora depinde de controlul criminalității și a migrației ilegale. Este necesară de asemenea, o strategie privind imigrația, pe baza propunerilor Comisiei Europene, pentru limitarea imigrației legale și combaterea imigrației ilegale. În final trebuie realizată o politică proactivă a imigrației, care să permită UE să devină lider mondial în această materie. În același timp, „imigrația circulară”, precum și „cea de-a cincia libertate” și anume libertatea de mișcare a cercetătorilor și ideilor, trebuie încurajate.

Cetățenia europeană trebuie construită pe baza respectării și promovării drepturilor fundamentale și a demnității persoanei. Dar există rețele de trafic de persoane care practică sclavagismul. Aceste fapte nu pot fi tolerate, pentru că reprezintă un atentat la drepturile omului.

Măsuri complementare de combatere a acestui flagel, includ reducerea diferențelor regionale și organizarea unor parteneriate care să includă și state membre vecine celor în care fenomenul incriminat se manifestă pregnant, ca și țările de tranzit.

Terorismul internațional a căpătat forme noi, axate pe violență maximă, cu recrutări în zone îndepărtate, ceea ce pune noi probleme ce pot fi depășite doar dacă se realizează solidaritatea pe plan european, cu acces la informații pentru toate statele membre, cu aplicarea tuturor prevederilor Convenției de la Prüm, cu asigurarea unui cadru optim de cooperare între EUROPOL și statele membre.

În cadrul dezbaterilor generale, domnul Proinsias DE ROSSA, membru PE (PES) a invocat cei 50 de ani de experiență ai UE, de a exercita puteri, în comun. Acest avantaj trebuie fructificat în efortul de a impune Tratatul în conștiința cetățenilor. Cetățenii trebuie să fie convinși de avantajele punctuale.

Domnul **Pierre LEQUILLER**, președintele Delegației pentru UE din Adunarea Națională franceză, a exprimat convingerea că Europa „funcționează bine”, dar, într-adevăr o problemă centrală este relația cu cetățenii săi. Un dialog la fața locului între oficiali europeni și naționali cu cetățeni este binevenit.

Referindu-se la problema migrației și terorismului, deputatul francez a propus organizarea unei reuniuni interparlamentare comune (PN și PE) pe această temă.

Domnul **Konstantinos ALYSANDRAKIS**, membru al Comisiei pentru afaceri europene din parlamentul elen, a exprimat opinia grupului politic și Partidului comunist din Grecia, constând într-o opoziție totală față de Tratatul de la Lisabona și față de UE, în general. Vorbitorul a desfășurat argumentele uzuale ale stângii radicale: Tratatul de la Lisabona reprezintă un act de dispreț față de popoarele francez și olandez, care au respins prin referendum Tratatul Constituțional; peste 80% din deciziile Uniunii se iau la nivelul instituțiilor europene, iar rolul parlamentelor naționale este pur formal; colaborarea dintre PN și UE nu va funcționa efectiv; UE este mai mult o construcție interguvernamentală și adoptarea deciziilor impune acordul fiecărui stat; Tratatul de la Lisabona militarizează Europa, care se apropie astfel, tot mai mult de SUA; EUROPOL, EUROJUST și FRONTEX sunt instrumente ale acestei acțiuni ilegite; libertățile fundamentale sunt restrânse în numele

terorismului; o construcție europeană viabilă ar putea fi viabilă dacă profitul nu ar mai constitui valoarea fundamentală; soluția nu va veni de la UE.

Doamna senator **VEDINAȘ** a apreciat importanța momentului în care s-a desfășurat această reuniune, înainte de semnarea Tratatului la Lisabona, ceea ce va permite fiecărei delegații să transmită în țările respective un mesaj pozitiv atât pentru parlamentul național cât și pentru proprii cetățeni. În esență, mesajul nu poate fi decât unul de responsabilizare cu privire la necesitatea ratificării Tratatului, într-un termen util și rezonabil.

Referindu-se la România, a fost subliniat faptul că, odată cu revizuirea Constituției prin referendumul în 2003, ratificarea oricărui tratat European a fost delegată de popor reprezentanților săi, deci Camerelor Parlamentului reunite, cu majoritatea a 2/3 a voturilor exprimate. Menționând opiniile de un optimism justificat cu privire la Tratatul de la Lisabona, doamna **VEDINAȘ** a precizat că acesta nu trebuie să reprezinte un punct terminus. Într-adevăr, construcția europeană nu se încheie cu acest tratat, însă, fără acesta, nu ar putea continua.

În consecință, a exprimat speranța că în procesul viitor al aprofundării construcției europene, rolul parlamentelor naționale va fi mult mai consistent, și că vor fi mult mai implicate decât au fost până în prezent în adoptarea tratatului de la Lisabona. În plan intern, parlamentarii naționali vor trebui să devină mai eficienți, în primul rând prin capacitatea sporită de informare a cetățenilor asupra Uniunii și asupra actelor pe baza cărora aceasta este organizată și funcționează.

De asemenea, dezvoltarea cooperării interparlamentare raționalizate, în cadrul căreia comisiile specializate pentru afaceri europene să aibă un rol motor, poate contribui la întărirea rolului fiecărui parlament național. În acest sens, noile oportunități pe care le deschide statutul de membru al UE, pot determina situații sensibile, ca de exemplu migrația, care necesită o colaborare și un sprijin reciproc.

În final, referindu-se la întărirea eficienței reuniunilor interparlamentare, nu numai COSAC, acestea să se încheie prin rezoluții care să sintetizeze problemele abordate și acțiunile care se impun în continuare.

Domnul **José Manuel BARROSO**, președintele Comisiei Europene a rostit un discurs în care:

- a explicat constrângerile de natură politică și contextul în care a fost convenit Tratatul de reformă: ar fi fost preferată „mai multă ambiție” și mai puține derogări, dar respectul pentru diversitate a impus în cele din urmă, Comisiei Europene, re poziționarea spre compromis;
- a confirmat disponibilitatea CE de a colabora cu statele membre pentru organizarea unei campanii de informare a cetățenilor asupra avantajelor TL;
- a enunțat beneficiile Tratatului: o Europă mai democratică, coeziune mai mare în afacerile externe, forța juridică a Cartei fundamentale, creșterea rolului/prerogativelor PN și PE rezultând într-o creștere direct proporțională a responsabilității Comisiei Europene, precizarea unor competențe aflate anterior în „zone confuze”, creșterea coerenței acțiunii UE în PESC;

- a prezentat avantajele acțiunii globale, la nivelul UE, față de acțiunea singulară a unui stat membru: „suntem bine plasați pentru a da o formă globalizării”, în domenii ca schimbări climatice, eradicarea sărăciei, asigurarea resurselor energetice, combaterea terorismului și criminalității organizate; este totuși necesar „un exercițiu permanent” pentru a identifica echilibrul corect între interesul național și interesul european, sau competitivitate și drepturi sociale.

Participanții la dezbateri au adresat întrebări privind:

- data publicării unei versiuni consolidate a Tratatului de la Lisabona (conține 194 de amendamente) (Jens-Peter BONDE, membru PE, grup IND/DEM și Axel PONIATOVSKI, președintele Comisiei pentru afaceri externe din Adunarea Națională a Franței);
- posibilitatea apariției unor tensiuni între PN și PE, tocmai ca urmare a creșterii rolului acestor instituții;
- modul de organizare a Serviciului pentru relații externe al UE (Axel PONIATOVSKI)
- relația președintelui Comisiei Europene cu președintele Consiliului European și cu Înalțul Reprezentant PESC (Richard CORBETT, membru PE, grup PES, Axel PONIATOVSKI)
- menținerea păcii nu mai apare ca obiectiv PESC; modul în care se va îndeplini obligația statelor membre de a sprijini un alt stat membru în cazul în care acesta ar fi ținta unui atac militar (Aristos ARISTOTLOUS, membru al Camerei Reprezentanților din Cipru);
- modalitatea de rezolvare a contradicției dintre prevederile Tratatului, care fundamentează PESC și prevederile care lasă securitatea națională în competența exclusivă a statelor membre (Georgi PIRINSKI, președintele Adunării Naționale a Bulgariei);
- rolul BCE în sistemul instituțional al UE;
- oportunitatea înființării patrului de coastă a UE, pentru controlul imigrației ilegale și traficului.

Răspunzând, domnul BARROSO a arătat:

- forma actuală a Tratatului de la Lisabona, plin de amendamente, ermetic, reprezintă voința statelor membre; Tratatul Constituțional, preferat de Comisie era mai ușor de citit dar compromisul a fost necesar pentru asigurarea progresului; o formă consolidată a TL ar putea să fie elaborată;
- relația PE-PN nu este și nu va fi tensionată, existând multe argumente pentru garanția unei acțiuni complementare; din păcate mecanismele noi, de dialog al Comisiei cu PN nu au fost utilizate corespunzător de către PN, dar Comisia va căuta să asigure ca punctul de vedere al PN să facă parte din propunerile sale legislative; PE este ales direct, deci legitimitatea sa nu poate fi pusă în discuție. În același timp cetățenii urmăresc mai îndeaproape activitatea PN; de aceea, orice progres realizat la nivelul PN, în sensul îndeplinirii obiectivelor UE, este binevenit;
- trebuie găsită o metodă de lucru între președinții Comisiei Europene și Consiliului European; legitimitatea președintelui Comisiei Europene va fi sporită prin faptul că noul Tratat prevede alegerea sa și de către PE; președintele permanent al Consiliului European va asigura continuitatea marilor proiecte; președinții Comisiei Europene și respectiv Consiliului European ar trebui văzuți ca un „tandem

director" care să coopereze cu președintele PE; dacă cei trei președinți ar lucra pe cont propriu, s-ar ajunge la probleme grave; cele trei principale instituții europene trebuie să înțeleagă și să aplice dialectica cooperării interinstituționale; funcția de Înalt Reprezentant PESC este printre cele mai prețioase inovații din Tratat, de vreme ce pune în comun atribuțiile Comisiei cu cele ale actualului post de Înalt Reprezentant PESC; de altfel și acest oficial ar trebui ales de PE, pentru fuziunea competențelor din sfera interguvernamentală cu cele din sfera comunitară; la rândul lor, statele membre trebuie să fie pregătite pentru a delega Înaltului Reprezentant PESC o parte din competențele lor din domeniul politicii externe;

Domnul **Hans-Gert PÖTTERING**, președintele Parlamentului European, a confirmat că PE și Comisia au fost întotdeauna de acord pe problemele importante, arătând că în eventualitatea unui conflict, între președinții Comisiei Europene și respectiv Consiliului European, președintele PE ar trebui să acționeze ca mediator, implicându-se în susținerea interesului comunitar;

- metoda de ratificare a Tratatului trebuie aleasă de fiecare stat membru în parte;
- Comisia susține interpretarea vastă a principiului solidarității relativ la clauza de solidaritate din Tratat;
- TL permite o mai mare integrare politică în domeniile politicii externe (PESC) și într-o oarecare măsură a politicii de apărare (PESA), dar instituțiile europene nu pot rezolva problemele politice fără acordul statelor membre; acestea păstrează competențe importante și doar ele pot decide cât de departe se va merge pe calea integrării; de altfel, statele membre pot vota în Consiliul de Securitate al ONU, independent de obligațiile lor față de UE;
- Restrângerea independenței BCE nu ar ajuta la realizarea obiectivului UE de a crea o economie socială de piață; chiar dacă se instituie politici comune, nu este cert că va exista o solidaritate totală între statele membre; în domeniul migrației, Comisia a propus unificarea politicilor și consolidarea unei singure politici a migrației; Agenția FRONTEX își începe activitatea cu resurse reduse, iar înființarea Gărzii europene de coastă nu întrunește consensul.

În continuare, domnul **Jo LEINEN** a relevat importanța utilizării instrumentelor oferite de Tratat, căci, deși nu există un popor european, Tratatul de la Lisabona permite practicarea unei democrații europene. Cetățeanul nu este atras de reglementări cu caracter tehnic dar este interesat de temele majore ale Uniunii. Recent, PE a organizat acțiunea AGORA, prin care reprezentanți ai societății civile au purtat un dialog pe tema viitorului Europei, cu oficiali europeni. Pe același model, parlamentele naționale ar putea organiza forum-uri de discuții.

Doamna **Genowefa GRABOWSKA**, membru PE (PES) a deplâns derogarea solicitată de Polonia în ce privește Carta drepturilor fundamentale. În consecință, cetățenii polonezi nu vor putea beneficia de prevederile Cartei și se vor simți discriminați.

Un membru al delegației Senatului Poloniei a relatat situația creată în Polonia, unde, în mod cu totul atipic, elita este euro-sceptică, în vreme ce 83% din populație susține politicile și acțiunile UE, mai ales după ce au perceput beneficiile directe, ca de exemplu, plățile directe și subvențiile pentru fermieri. Reglementarea de către UE a unor domenii a fost văzută de majoritatea cetățenilor ca un scut împotriva legislației

naționale. Reacțiile anti europene ale clasei politice, par însă să se fi estompat și odată cu instalarea noului guvern, există garanția unei evoluții mai „predictibile” și mai „raționale”.

În ce privește ratificarea Tratatului, Polonia dorește să fie printre primele state care ratifică TL.

Renunțarea la derogările privind Carta drepturilor fundamentale nu se poate realiza încă, deși majoritatea populației agreează reglementările pe care le cuprinde, din cauza procedurii parlamentare care prevede 2/3 din voturi în Seim, în condițiile în care opoziția nu și-a schimbat opțiunea.

Domnul Hans-Gert PÖTTERING, președintele Parlamentului European, care a avut o întrevedere cu premierul polonez, Donald TUSK, chiar în timpul reuniunii, a confirmat că de acum încolo „Polonia va merge pe drumul nostru comun, european.”

Doamna **Fatima ABURTO**, membru al Congresului Deputaților din Spania, a caracterizat Tratatul ca satisfăcător, arătând însă că nu trebuie comparat cu Tratatul Constituțional ci cu Tratatul de la Nisa, față de care aduce modificări pozitive. Relativ la reticența unor state membre de a accepta în întregime prevederile Tratatului, doamna ABURTO a subliniat că cedarea suveranității către UE nu reprezintă o renunțare la suveranitate.

Domnul **Georgi PIRINSKI** a reluat apelul pro-european, îndemnând instituțiile europene la vigilență împotriva unor state membre care manifestă tendințe de îndepărtare de la scopul Uniunii.

În încheierea reuniunii, domnul **France CUKJATI**, președintele Adunării Naționale a Sloveniei, a prezentat pe scurt prioritățile președinției slovene a Consiliului UE, care preia mandatul începând cu 1 ianuarie 2008 (ratificarea TL, extindere, politica europeană de vecinătate, politica energetică comună, schimbări climatice, PESC, Spațiul de libertate, securitate și justiție, dialogul cultural).

A menționat că Tratatul nu conține prevederi pentru cazul în care nu ar fi ratificat de toate statele membre, iar președinția slovenă este cu atât mai responsabilă pentru a asigura ratificarea.

Deputat Bogdan PASCU

Deputat Traian DOBRE

Deputat Valeriu ZGONEA

Senator Cristian CUCUIAN

Senator Verginia VEDINAȘ

Redactat: DM, MP

D.A.E.